

Sygn. akt VIII Gz 107/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Górską

Sędziowie: SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak

SSO Patrycja Baranowska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko M. M.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie W.. z dnia 26 października 2015 roku, sygn. akt V GC 694/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać wniosek o udzielenie zabezpieczenia do ponownego rozpoznania.

SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak SSO Agnieszka Górską SSO Patrycja Baranowska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Gorzowie W.. udzielił powodowi K. S. zabezpieczenia roszczenia poprzez zajęcie rachunków bankowych pozwanego w (...) S. w S. nr (...) oraz nr (...) (...) - do kwoty 54.998,17 zł (pkt I) i nadał klauzulę wykonalności w zakresie punktu I postanowienia (pkt II).

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że powód wytoczył powództwo o zapłatę przeciwko pozwanemu wraz z wnioskiem o zabezpieczenie. W uzasadnieniu wniosku o zabezpieczenie wskazano, że pozwany wiele miesięcy uchylał się od prawidłowego wykonania umowy, choć pobrał dwie zaliczki na poczet ceny. Następnie uzależnił dostawę maszyny od uprzedniej zapłaty wynagrodzenia, niezgodnie z treścią umowy. Duża liczba niezadowolonych klientów, z których część wystąpiła na drogę sądową, świadczy zaś o problemach pozwanego z wykonywaniem zamówień i regulowaniem wydatków.

Powołując się na brzmienie art. 730 § 1 k.p.c., art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. Sąd Rejonowy podkreślił, że kumulatywnymi przesłankami uwzględnienia wniosku o udzielenie zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie roszczenia i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Sąd Rejonowy uznał, że powód uprawdopodobnił dochodzone roszczenie w sposób wystarczający do udzielenia zabezpieczenia poprzez zajęcie rachunku bankowego oraz ruchomości pozwanej. Ponadto powód wykazał, że ma interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia za względu na problemy pozwanego

związane z prowadzoną działalnością. Duża ilość niepocholebnych opinii o działalności pozwanego na branżowym forum internetowym, świadczy o problemach pozwanego z wykonywaniem zamówień i regulowaniem wydatków.

Pozwany wywiódł zażalenie na powyższe orzeczenie, wnosząc o jego uchylenie w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Zaskarżonemu postanowieniu pozwany zarzucił błędne przyjęcie uprawdopodobnienia przez powoda samego roszczenia jak i interesu prawnego polegający na wykazaniu, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Nie zgadzając się z zaskarżonym rozstrzygnięciem pozwany zaznaczył, że prawie od trzydziestu lat produkuje maszyn do obróbki drewna, w tym podajników kłód, będących urządzeniami najmniej skomplikowanymi technicznie spośród ponad siedemdziesięciu typów maszyn wytwarzanych w moim zakładzie. Zdaniem pozwanego wbrew twierdzeniu zawartym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, pozwany nie mam żadnych problemów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Wręcz przeciwnie, przedsiębiorstwo pozwanego ma się doskonale i w terminie reguluje wszystkie zobowiązania. Pozwany potwierdził, że zdarzają się reklamacje, niemniej jest to normalne przy produkcji kilkuset maszyn rocznie, wysyłanych niemal na cały świat. W załączeniu pozwany przedstawił pozytywne opinie sygnowane przez polskich producentów, którzy korzystają z produkowanych przez niego maszyn.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedzione przez wnioskodawcę zażalenie okazało się o tyle zasadne, że doprowadziło do uznania, iż w niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy.

Zauważyć trzeba, że w pozwie powód domagał się zabezpieczenia roszczenia o zasądzenie kwoty 49.200 zł tytułem obniżenia, zwrotu połowy ceny za zamówiony u pozwanego podajnik do drewna w związku z faktem, iż wykonana przez pozwanego maszyna nosiła wady uniemożliwiające jej pracę zgodnie z zamówieniem i potrzebami powoda oraz znacznie obniżające jej funkcjonalność i poziom bezpieczeństwa użytkownika. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że roszczenie swoje opiera na umownych ustaleniach stron oraz wskazał na fakt, że pomimo wezwania do doprowadzenia maszyny do stanu zgodnego z umową usunięcia stwierdzonych wad nie nastąpiło a tym samym roszczenie znajduje oparcie w art. 637 § 1 i 2, art. 638 oraz art. 560 § 3 k.c.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy przytoczył przepisy określające przesłanki, które winny być spełnione dla uwzględnienia wniosku. Wskazał w jakiej sytuacji roszczenie uznane może być za wiarygodne. Następnie zaś podał, że w ocenie Sądu powód uprawdopodobnił dochodzone roszczenie w sposób wystarczający. Sąd Rejonowy nie wskazał, czym kierował się formułując powyższy wniosek. Nie określił, które z powołanych dowodów skłaniają do uznania, że roszczenie jest wiarygodne, nie dokonał ich wstępnej analizy. Nie odwołał się nawet do twierdzeń powoda w tym zakresie. Skoro zatem, jak wskazał również Sąd Rejonowy, przesłankę do uwzględnienia wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia stanowi uprawdopodobnienie roszczenia, nie sposób uznać, aby Sąd w istocie zbadał, czy przesłanka ta została spełniona, skoro nie przeprowadził jakiegokolwiek oceny w tym zakresie. Nie można za takową uznać lakonicznego, niczym nie popartego twierdzenia o wystarczającym uprawdopodobnieniu wniosku.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że uprawdopodobnienie roszczenia skutkuje koniecznością oceny przedstawionego materiału w kontekście spełnienia przesłanek wskazanych w przepisach stanowiących materialną podstawę roszczenia. W tym zakresie Sąd zobowiązany jest dokonać wstępnej oceny, czy wywodzone roszczenie znajduje oparcie w obowiązujących przepisach prawa, zaś w razie wskazania podstawy prawnej roszczenia przez powoda – ocenić, czy jest podstawa do uznania go za uzasadnione na podstawie powołanych uregulowań. Sąd Rejonowy zaniechał również analizy w ww. zakresie. Nie dokonał chociażby wstępnej interpretacji złożonego przez powoda zamówienia czy postanowień umowy z dnia 16 września 2014 r., nie zestawiał wskazywanych przez powoda zapisów z treścią żądania, co pozwalałoby na uznanie, że powołane postanowienia umowy czy powołane przepisy Kodeksu cywilnego uzasadniają domaganie się zapłaty odszkodowania. Nie odniósł się też w żaden sposób do

protokołów zdawczo odbiorczych maszyny czy opinii technicznej mającej wskazywać na konieczność wprowadzenia zmian konstrukcyjnych zapewniających prawidłową pracę maszyny. Sąd pierwszej instancji nie odniósł się zatem w ogóle do materialnej podstawy roszczenia.

Sąd Rejonowy przyjął także, że powód wykazał interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Powielił w tym zakresie jedynie twierdzenia powoda dotyczące niepoehlebnych opinii o działalności pozwanego na branżowym forum internetowym, które miałyby świadczyć o problemach pozwanego z wykonywaniem zamówień i regulowaniem wydatków. Ponownie nie wskazał jednak, jakie konkretne dowody powołane przez powoda dają podstawę do poczynienia takich ustaleń, co w istocie uniemożliwia polemikę z przedstawionym stanowiskiem. Abstrahując zatem od prawidłowości ustaleń w ww. zakresie stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy nie dał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia wyrazu temu, że dokonał analizy twierdzeń powoda w kontekście zaoferowanego przez niego materiału dowodowego. W żadnym razie nie odniósł się, do słusznie akcentowanej w zażaleniu kwestii, że nie jest możliwe ustalenie autorów niepoehlebnych opinii oraz, że mogą być one jedynie selektywnie wybranymi przez powoda opiniami, zwłaszcza w świetle materiału przedłożonego wraz z zażaleniem. Treść uzasadnienia skłania do wniosku, że Sąd przytoczył jedynie (w bardzo wąskim zakresie) twierdzenia powoda, te zaś nie są wystarczające dla stwierdzenia istnienia prawdopodobieństwa istnienia określonych faktów. Uprawdopodobnienie roszczenia oznacza bowiem konieczność dołączenia przez wnioskodawcę takiego materiału, który czyni wiarygodnymi fakty, z których jest ono wywodzone. Ustawodawca zrezygnował z obowiązku wykazania na korzyść uprawdopodobnienia, odchodząc od ogólnej reguły dowodzenia (art. 243 k.p.c.). Niemniej, samo przedstawienie twierdzeń, bez jednoznacznego wskazania czy dołączenia źródła, które pozwoliło na ich sformułowanie, nie spełnia wymogu uprawdopodobnienia.

Powołane powyżej okoliczności prowadzą do wniosku, że wobec lakonicznej treści uzasadnienia, braku analizy argumentów i dowodów przedstawionych przez powoda niemożliwa okazała się merytoryczna ocena zasadności rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu odwoławczego doszło zatem do nierozpoznania istoty sprawy.

Nierozpoznanie istoty sprawy (art. 386 § 4 k.p.c.) odnosi się do roszczenia będącego podstawą powództwa i zachodzi, gdy sąd pierwszej instancji nie orzekł w ogóle merytorycznie o żądaniach stron, zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominął merytoryczne zarzuty pozwanego.

Przesadzając o zasadności wniosku o zabezpieczenie roszczenia Sąd Rejonowy nie odniósł się do przesłanek istotnych z punktu widzenia art. 730 § 1 k.p.c. W ten sposób w ogóle nie zbadał okoliczności sprawy i uwzględnił wniosek, przy jednoczesnym braku odniesienia się do jego podstaw, twierdzeń wnioskodawcy i dowodów powołanych w celu ich uprawdopodobnienia. Dokonanie zaś ustaleń co do uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego po raz pierwszy dopiero w postępowaniu odwoławczym ograniczałoby w istocie postępowanie w sprawie udzielenia zabezpieczenia do jednej instancji.

Mając zatem na uwadze okoliczność, że art. 386 § 4 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu zażaleniowym na skutek odesłania zawartego w art. 397 § 2 k.p.c., Sąd uchylił postanowienie z dnia 26 października 2015 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

SSO Natalia Pawłowska- Grzelczak SSO Agnieszka Górńska SSO Patrycja Baranowska

Sygn. akt VIII Gz 107/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

- (...)

(...) W.. (...)